

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ και ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου 2020
ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. γ

A2. β

A3. δ

A4. α

A5. α. Σωστό β. Σωστό γ. Λάθος δ. Λάθος ε. Λάθος

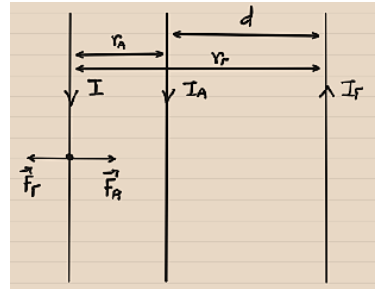
ΘΕΜΑ Β

B1. α) Η σωστή απάντηση είναι το ii.

β) Ισχύει: $\Sigma F=0 \Rightarrow F_A = F_G \Rightarrow \frac{K\mu \cdot 2 \cdot l \cdot I_A \cdot l}{r_A} = \frac{K\mu \cdot 2 \cdot l \cdot I_G \cdot l}{r_G}$

$$\Rightarrow \frac{I_A}{r_A} = \frac{I_G}{r_G} \Rightarrow$$

$$\frac{I_A}{r_G - d} = \frac{3I_A}{r_G} \Rightarrow 3r_G - 3d = r_G \Rightarrow 2r_G = 3d \Rightarrow r_G = \frac{3d}{2}$$

B2. α) Η σωστή απάντηση είναι το iii.

β) Για το σώμα $\Sigma F_y = 0 \Rightarrow N_B = mg$

Όμως $N_B = N'_B = N'_Z$

όπου N'_B η δύναμη που ασκεί το σώμα πάνω στη ράβδο. Συνεπώς $N'_Z = mg$

Έστω τώρα η ανατροπή θα γίνει στο σημείο Z (θέση οριακής ανατροπής) το οποίο απέχει από το σημείο Γ απόσταση x

Οι συνθήκες οριακής ανατροπής είναι:

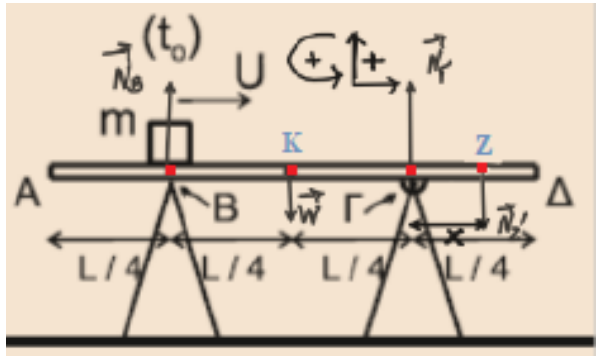
$$N_B = 0 \text{ και } \Sigma \tau(\Gamma) = 0 \Rightarrow \tau_w + \tau_{N\Gamma} + \tau_{N'_Z} = 0 \Rightarrow Mg \frac{L}{4} + 0 - 2Mgx = 0 \Rightarrow$$

$$Mg \frac{L}{4} = 2Mgx \Rightarrow x = \frac{L}{8}$$

Το σώμα κατά την κίνησή του εκτελεί ΕΟΚ συνεπώς ισχύει η σχέση:

$$x_1 = v t_1 \Rightarrow \frac{L}{2} + \frac{L}{8} = v t_1 \Rightarrow t_1 = \frac{5L}{8v} \text{ όπου } x_1 \text{ η απόσταση του σημείου Z από}$$

το Α

B2 α) Σωστή απάντηση είναι το **ι**.

β) Ισχύει η σχέση $x_1 = x_2 \Rightarrow v_1 t_1 = v_2 t_2$ (1)

Όμως $v_1 = \sqrt{2g(H - h_1)}$, $v_2 = \sqrt{2g(H - h_2)}$,

$$t_1 = \sqrt{\frac{2h_1}{g}} \quad \text{και} \quad t_2 = \sqrt{\frac{2h_2}{g}} \quad (\text{από το Θεώρημα}$$

Torricelli και από τις εξισώσεις της οριζόντιας βολής που εκτελεί η κάθε φλέβα νερού)

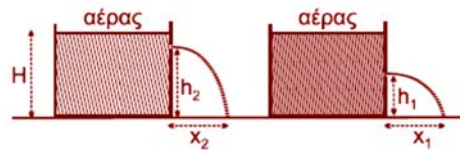
συνεπώς η σχέση (1) γίνεται:

$$v_1 t_1 = v_2 t_2 \Rightarrow \sqrt{2g(H - h_1)} \sqrt{\frac{2h_1}{g}} = \sqrt{2g(H - h_2)} \sqrt{\frac{2h_2}{g}} \Rightarrow$$

$$(H - h_1) h_1 = (H - h_2) h_2 \Rightarrow h_2^2 - h_1^2 = Hh_2 - Hh_1$$

$$\Rightarrow (h_2 - h_1)(h_2 + h_1) = (h_2 - h_1)H \Rightarrow h_2 + h_1 = H$$

καθότι $(h_2 > h_1)$ και $(h_2 - h_1) \neq 0$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Κατά την κίνηση του αγωγού, αναπτύσσεται δύναμη Laplace εξαιτίας του φαινομένου της ηλεκτρομαγνητικής επαγωγής. Η δύναμη Laplace, σύμφωνα με τον κανόνα του Lenz, θα έχει φορά προς τα πάνω και το μέτρο της, δίνεται από τη σχέση: $F_L = BIL$

$$= B \frac{E_{\text{επαγ}} \cdot L}{R_{\text{ολ}}} = B \cdot \frac{B \cdot v_o \cdot L}{R_1 + R_{K\Lambda}} \cdot L = \frac{B^2 v_o L^2}{R_1 + R_{K\Lambda}} = \frac{4 \cdot 1 \cdot 12}{8} = 6 \text{ N}$$

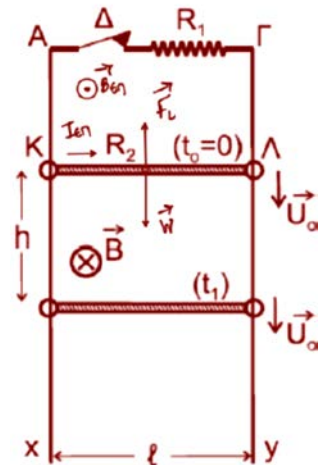
$W = mg = 0,2 \cdot 10 = 2 \text{ N}$ Επειδή $W < F_L \Rightarrow$ η ΣF έχει διεύθυνση αντίθετη με την v_o

η κίνηση είναι επιβραδυνόμενη άρα το μέτρο της επιτάχυνσης θα ελαττώνεται.

Η αρχική επιβράδυνση προκύπτει από τη σχέση: $\Sigma F = ma \Rightarrow w - F_L = ma \Rightarrow$

$$a = \frac{2 - 6}{0,2} = -20 \text{ m/s}^2 \Rightarrow |a| = 20 \text{ m/s}^2 \text{ με φορά προς τα πάνω}$$

με θετική φορά κίνησης προς τα κάτω

Γ2. Κάποια στιγμή οι δύο δυνάμεις θα γίνουν αντίθετες και ο αγωγός ΚΛ θα αποκτήσει οριακή ταχύτητα: όταν $F_L = w$.

$$v = v_{\text{ορ}} \rightarrow \Sigma F = 0 \rightarrow w = F_L \rightarrow mg = BIL \rightarrow mg = B \frac{E_{\text{επαγ}} \cdot L}{R_{\text{ολ}}} \rightarrow mg = B \cdot \frac{B \cdot v_{\text{ορ}} \cdot L}{R_{\text{ολ}}} \cdot L \Rightarrow v_{\text{ορ}} = \frac{mg \cdot R_{\text{ολ}}}{(BL)^2} =$$

$$\frac{0,2 \cdot 10 \cdot 8}{(2 \cdot 1)^2} = 4 \text{ m/s}$$

Γ3. Με τη βοήθεια του νόμου Neumann προκύπτει:

$$q_{\text{επ}} = \frac{|\Delta \Phi|}{R_{\text{ολ}}} = \frac{B \cdot l \cdot y_{\text{ορ}}}{R_{\text{ολ}}} = y_{\text{ορ}} = \frac{q_{\text{επ}} \cdot R_{\text{ολ}}}{B \cdot l}$$

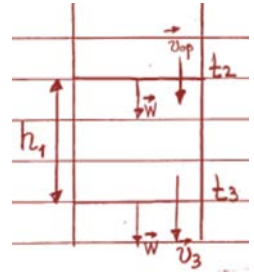
$$\text{για } q_{\text{επ}} = 0,4 \text{ Cb} \Rightarrow y_{\text{ορ}} = \frac{q_{\text{επ}} \cdot R_{\text{ολ}}}{B \cdot l} = \frac{0,4 \cdot 8}{2 \cdot 1} = 1,6 \text{ m}$$

Εφαρμόζουμε την ΑΔΕ από την αρχική θέση μέχρι τη στιγμή που αποκτά την οριακή ταχύτητα

$$\frac{1}{2}mv_0^2 + mgy_{op} - Q = \frac{1}{2}mv_{op}^2 \Rightarrow Q = \frac{m}{2}(v_0^2 - v_{op}^2) + mgy_{op} = \frac{0,2}{2}(12^2 - 4^2) + 0,2 \cdot 10 \cdot 1,6 = 16J$$

Για Δt
$$\left. \begin{aligned} \Delta Q_1 &= I^2 R_1 \Delta t \\ \Delta Q_2 &= I^2 R_2 \Delta t \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{Q_1}{Q_2} = \frac{\Sigma I^2 \cdot R_1 \Delta t}{\Sigma I^2 \cdot R_2 \Delta t} \Rightarrow \frac{Q_1}{Q_2} = \frac{R_1}{R_2} = \frac{1}{3}$$

$$Q = Q_1 + Q_2 \Rightarrow Q = 4Q_1 \Rightarrow Q_1 = \frac{Q}{4} = 4J \Rightarrow Q_2 = 3Q_1 = 3 \cdot 4 = 12J$$

Γ4.

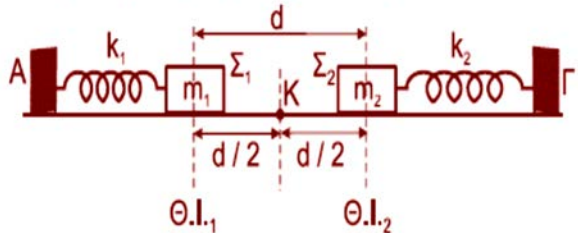
$$h_1 = 0,45m, \Sigma F = mg \Rightarrow a = g \text{ και } \frac{dK}{dt} = \Sigma F \cdot v_3 \text{ άρα } \frac{dK}{dt} = mgv_3 \text{ (1)}$$

Για τις χρονικές στιγμές t_2 και t_3 εφαρμόζουμε το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας οπότε

$$\Delta K = W_w \Rightarrow K_3 - K_2 = W_w \Rightarrow \frac{1}{2}mv_3^2 - \frac{1}{2}mv_{op}^2 = mgh_1 \Rightarrow v_3^2 - 16 = 2 \cdot 10 \cdot 0,45 \Rightarrow v_3^2 = 25 \Rightarrow v_3 = 5m/s$$

Από την (1) σχέση προκύπτει:

$$\frac{dK}{dt} = mgv_3 \Rightarrow \frac{dK}{dt} = 0,2 \cdot 10 \cdot 5 = 10 J/s$$

ΘΕΜΑ Α

Δ1.

$$\omega_1 = \sqrt{\frac{k_1}{m_1}} = \sqrt{\frac{80}{5}} = \sqrt{16} = 4 \text{ rad/s} \rightarrow T_1 = \frac{2\pi}{\omega_1} = \frac{2\pi}{4} \text{ s}$$

$$\omega_2 = \sqrt{\frac{k_2}{m_2}} = \sqrt{\frac{300}{12}} = \sqrt{25} = 5 \text{ rad/s} \rightarrow T_2 = \frac{2\pi}{\omega_2} = \frac{2\pi}{5} \text{ s}$$

Δ2. Ισχύουν οι σχέσεις:

$$\varphi_{o1} = \frac{3\pi}{2} \text{ rad και } \varphi_{o2} = \frac{\pi}{2} \text{ rad}$$

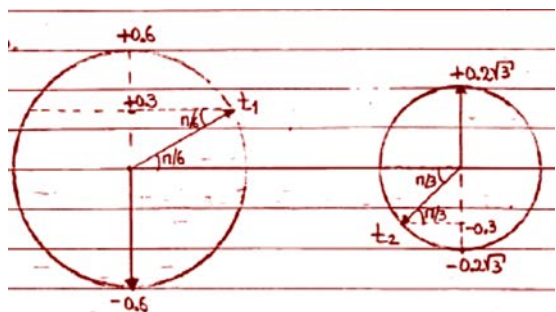
επομένως

$$x_1 = 0,6\eta\mu\left(4t + \frac{3\pi}{2}\right) \text{ (SI) ,}$$

$$v_1 = 2,4\sigma\upsilon\nu\left(4t + \frac{3\pi}{2}\right) \text{ (SI)}$$

$$x_2 = 0,2\sqrt{3}\eta\mu\left(5t + \frac{\pi}{2}\right) \text{ (SI) ,}$$

$$v_2 = \sqrt{3}\sigma\upsilon\nu\left(5t + \frac{\pi}{2}\right) \text{ (SI)}$$

Δ3. Επίλυση με τη βοήθεια του κύκλου αναφοράς (περιστρεφόμενα διανύσματα)

$$t_1 = \frac{T_1}{4} + \frac{T_1}{12} = \frac{3T_1}{12} + \frac{T_1}{12} = \frac{4T_1}{12} = \frac{T_1}{3} \text{ s} = \frac{2\pi}{12} \text{ s και } t_2 = \frac{T_2}{4} + \frac{2T_2}{12} = \frac{3T_2}{12} + \frac{2T_2}{12} = \frac{5T_2}{12} = \frac{2\pi}{12} \text{ s}$$

Επειδή τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ τα δυο σώματα αφήνονται ταυτόχρονα και ισχύει $t_1 = t_2 = \frac{2\pi}{12} \text{ s} = \frac{\pi}{6} \text{ s} = t_{\kappa\rho}$ η κρούση θα γίνει στο σημείο Κ

Δ4. Για $t_{\kappa\rho} = \frac{\pi}{6} \text{ s}$ έχουμε $v_1 = 2,4 \sin\left(4 \cdot \frac{\pi}{6} + \frac{3\pi}{2}\right) = 2,4 \sin\frac{13\pi}{6}$
 $= 2,4 \sin\left(2\pi + \frac{\pi}{6}\right) = 2,4 \sin\left(\frac{\pi}{6}\right)$
 $= 2,4 \frac{\sqrt{3}}{2} = 1,2\sqrt{3} \text{ m/s}$
 $v_2 = \sqrt{3} \sin\left(5t + \frac{\pi}{2}\right) = \sqrt{3} \sin\left(5 \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{2}\right) = \sqrt{3} \sin\left(\frac{4\pi}{3}\right) =$
 $\sqrt{3} \sin\left(\pi + \frac{\pi}{3}\right) = -0,5\sqrt{3} \text{ m/s}$

Για ελαστική κρούση ισχύει:

$$v'_1 = \frac{2m_2 v_2 + (m_1 - m_2)v_1}{m_1 + m_2} \Rightarrow v'_1 = \frac{-12\sqrt{3} + (-7)1,2\sqrt{3}}{17} = -1,2\sqrt{3} \text{ m/s}$$

ισχύει $v_1 + v'_1 = v_2 + v'_2 \Rightarrow (1,2\sqrt{3} - 1,2\sqrt{3}) = -0,5\sqrt{3} + v'_2 \Rightarrow v'_2 = 0,5\sqrt{3} \text{ m/s}$

Δ5. Επίλυση με τη βοήθεια του κύκλου αναφοράς (περιστροφόμενα διανύσματα)

$$t'_1 = \frac{T_1}{2} + \frac{T_1}{6} = \frac{3T_1}{6} + \frac{T_1}{6} = \frac{4T_1}{6} = \frac{2T_1}{3} \text{ s} = \frac{\pi}{3} \text{ s}$$

και $t'_2 = \frac{T_2}{2} + \frac{T_2}{3} = \frac{3T_2}{6} + \frac{2T_2}{6} = \frac{5T_2}{6} = \frac{\pi}{3} \text{ s}$

συνεπώς $t'_1 = t'_2 = \frac{\pi}{3} \text{ s} = t'_{\kappa\rho}$ άρα η κρούση θα ξαναγίνει στο σημείο Κ

